

vpl. Pyhäjärvi

Keskiviikko 26. heinäkuuta 2017

Pyhäjärveläisyyden vaali - Karjalan puolustaja

N:o 7 62. vuosikerta

Pyhäjärvi-juhlat onnistuivat hyvässä säässä ja tunnelmassa Karjalan kannaksella

Juhlaväkeä kirkkoaholla, lahjoitusmaatalonpoikien patsaan äärellä. Kuva: Ristyo Kopalainen. Juhlista lisää sivuilla 2,3,4,6,7,8 ja 9.

26. heinäkuuta 2017

Tyytyväisyys ja kiittolisuus

Tällä hetkellä päälimmäisinä tunteina ovat helpottuneisuus ja tyytyväisyys. Vpl. Pyhäjärvi-juhlat on juhlittu kotiseudullamme pitkän odotuksen jälkeen. Juhlien järjestelyt sujuivat suunnitelmien mukaan; koko viikonlopun aikana ei tapahtunut mitään sellaista yllätystä, mikä olisi aiheuttanut ylimääräisiä järjestelyjä tai kustannuksia. Juhlien järjestelyistä haluan kiittää koko säätiömme hallintoa sekä kaikkia talkoolaisia, esiintyjä sekä jokaista juhliavieraista – yhdessä teimme ikimuistoiset juhlat. Puheenjohtajana oli ilo todeta yhteistyön rikkaus niin ennakkovalmisteluissa kuin juhlan jälkeisessäkin purkamisessa sekä siistimisessä.

Erityiskiitoksen osoitan säätiömme asiamiehelle Kirstille. Hän teki valtavan työn ennen juhlia ja hänen osanaan on myös valtava jälkityö juhlien hallinnollisten asioiden loppuun saattamiseksi. Kävimme Kirstin kanssa lähes päivittäin jo viikkojen ajan puhelinkeskusteluja juhlien yksityiskohdista ja meille vakiintui yhteinen ”puhelintunti” iltakymmenen jälkeen. Puhelu joskus vierähti pidemmäksi joihain asioita aprikoidessamme. Nuo keskustelut olivat tärkeitä meille molemmille, niinpä parityöskentelymme säätiön eteen vahvistui samalla aivan loistavaksi.

Kiitosmaininnan ansaitsevat myös Plodovojen hallinnon edustajat Olga Viktorova Kustova, Nikolai Ivanovits Babin sekä Aleksei Valerovits Pavlov; heidän yhteistyönsä oli luottamuksellista ja he kantoivat myös huolta kokonaisuudesta. Tuota kuvastaa hyvin Olgan puhelinsoitto juhlia edeltävänä torstaiaamuna Antti Musakalle: hän oli käynyt kirkkoaholla katsomassa ja ihmetellyt, eikö juhlia tulekaan, kun ei ollut heinäni niitetty eikä telttoja rakennettu. Antti oli vakuuttanut ja sanonut, että säätiön puheenjohtaja saapuu juuri Pyhäjärvelle pienen iskuryhmän kanssa ja lauantaina väkeä saapuu lisää, pian alkaisi tapahtua. Olgan käydessä lauantaina pariinkin kertaan kirkkoaholla hän hämmästeli aikaansaannoksia ja vakuuttui täysin juhlan onnistumisesta.

Antti Musakan panostus oli meille aivan välttämätön juhlien ennakkovalmisteluissa sekä juhlaiviikonlopun toteutuksessa, kiitos Antille ja Lenalle.

Nuo kaksi päivää, torstai ja perjantai, jotka vaimoni Seijan, poikani Larin sekä Antin kanssa kirkkoaholla siistimistöitä teimme, jäivät mieliimme. Pienet sateen ripsaukset ajoivat meidät välillä autoon sadetta pitämään, mutta tauottivat sopivasti ihmiskohon ja siimaleikkurin lämpenemistä. Kovin odotuksin silloin toivoimme viikonlopulle hienompaa keliä.

Toiveemme kuultiin ja juhlimmekin hienossa aurin-gonpaisteessa, jopa helteessä, leudon tuulen mukavasti ilmaa välillä liikutellen ja oloamme viilentäen.

Kokemukset juhlasta kokonaisuutena minulla itselläni ovat niin hyvät, ellei jopa loistavat, että kynnys tulevaisuudessa järjestää juhliamme uudelleen Pyhäjärvellä varmasti laski merkittävästi. Milloin on niiden aika seuraavan kerran kirkkoaholla? Sitä on ennen aikaista arvioida nyt, mutta uskon, että varmasti sekin päivä koittaa nopeammin kuin mitä edellisistä juhlista siellä on aikaa.

Sunnuntai-iltana keskustelimme Olgan ja Nikolain kanssa ja he olivat iloisia ja tyytyväisiä juhliimme. Ideoimme yhteistyötä myös muissa kuin juhlien merkeissä. Ideat vaativat jatkotyöstöä ja mielenkiinnolla odotan, mitä niistä syntyy ja toteutuvatko niistä jotkut.

Lehdessämme palaamme pitkin syksyä eri juhlat-kalaisten muistelmien ja kuvien siivittämässä juhli-lemme vielä useasti.

Hyvää kesän jatkoa Teille jokaiselle – pyhäjärveläisyys sykkiköön sydämissämme.

PERTTI HAKANEN
säätiön hallituksen pj

Pertti, Lari ja Seija Hakanen juhlien päättäjäisiksi lahjoitusmaatalonpoikien patsaalla.

Kiitos juhlista

71. Vpl. Pyhäjärvi-juhlat vietettiin 16.8.2017 Pyhäjärvellä, nykyisessä Plodovojessa.

Sydämellinen kiitos talkooväelle, ohjelmansuorittajille, paikallisille viranhaltijoille ja avustajille, juhla-äen kuljetuksista huolehtineille, kaikille juhlaa eri tavoin tukeneille sekä juhlayleisölle. Teidän kaikkien myötävaikutuksella saimme viettää hienon juhlapäivän Pyhäjärven kirkkoaholla.

Ensi vuoden juhlissa tavataan!

Vpl. Pyhäjärvi-Säätiö sr
Hallitus

Talkoohenki jylläsi kirkkoaholla ja ympäristössä

Telttakatos pystyssä. Huilaustauolla Silja ja Juhani Forsberg, Anssi ja Riitta Hirvonen sekä Esko Pulakka.

Yrjö Inkinen ja Tommi Manninen valmiina teltan pystytykseen.

Raivaussahalla oli käyttöä ympäristöä siistiesä. Huoltohommissa Lari Hakanen.

Kuljettaja Ossin kahvipannusta riitti talkoolaisille taukokahvia.

Sankarihautausmaan muistomerkkiä siistimässä Kirsti Naskali, Juhani Forsberg, Merja Inkinen ja Yrjö Inkinen.

Antti Musakka tulkkasi ja auttoi juhla järjestelyissä, vieressä pääorganisaattori Pertti Hakanen.

Katoksen rakenteita kokoamassa Kari Äikäs, Mauri Hauhia ja Lari Hakanen.

Siivoushommissa Olli Inkinen ja Tarja Kopalainen, sekä Salla Inkinen, Tuomo Hinkkanen ja Anna Pulakka.

Risto Kopalainen ja Edwin Naskali maatasauspuuhissa.

Kirkonsanoma

Saarna Pyhäjärvi-juhlilla Plodovoessa 16. heinäkuuta 2017

Matt. 16:13 – 19, II vuosikerta

Aloitin kivistä. Nykyisen kotipaikkamme viereissä, Hattelmalan metsissä on mukavia lenkkipolkuja. Metsä on kauniissa luonnontilassa ja maapohjassa on paljon kiven murikoita. Tuttu polku kiemurtelee kiven välissä ja se on helppo löytää. Mutta kun syksyllä tulee ensimmäinen lumipeite, maise muuttuu ja polku katoaa. Missä se polku menikään? Keskellä polkua on yksi kivi, joka on pyramidin muotoinen. Kun sen löytää, tietää olevansa oikealla tiellä. Muita samanlaisia kiviä ei lähistöllä ole. Joskus nousen kiven päälle ja otan kävelysauvoista tukea.

Myrskyt kaatavat puita ympäriltä, mutta kivi on pysynyt paikallaan.

Evankeliumissa kerrotaan, että Jeesus oli opetuslastensa kanssa Filippoksen Kesarean seudulla. Jeesuksen toiminta herätti huomiota ja Hänen ihmetteilleen haettiin selitystä. Jeesus ei ollut oikeastaan kenellekään yhdentekevä henkilö. Me voimme nyt mielikuvussamme asettua opetuslasten rinnalle ja vastata Hänen kysymyksiinsä: Kuka minä teidän mielestänne olen. Kun elämä tutustuttaa meidät kuoleman portteihin, johonkin suuntaan katseemme kääntyvät. Elämässä on suuria peruskysymyksiä. Siksi katsomme Herraamme ja sanomme, kuka Hän meille on.

Kesarean-nimisiä kaupunkeja oli kaksi. Tätä kaupunkia, jossa nyt oltiin, kutsuttiin Filippoksen Kesareaksi. Filippos oli Herodes suuren sukulainen, siis hänen, joka vainosi Jeesusta pian syntymän jälkeen. On mielenkiintoista ajatella, että kaupungin nimen myötä Herodeskin vedetään mukaan ikään kuin taustalle katsomaan Herramme voittoa. Se alkoi näkyä tulevaisuudessa, kun tuonelan portit tulivat sortumaan.

Täällä Kesareassa Jeesus kysyi opetuslapsiltaan, mitä Hänestä sanotaan. Hänelle vastattiin, että Häntä pidetään Johannes Kastajana tai Eliana tai Jeremiaa tai jonakin muuna profettaana. He olisivat, niin kuin silloin arveltiin, palanneet kuolemansa jälkeen maan päälle.

Sitten Jeesus kysyi opetuslasten mielipidettä. ”Entä te? – Kuka minä teidän mielestänne olen?” Simon Pietari ja Jeesus katsoivat toisiaan ja käytiin lyhyt, mutta hyvin merkit-

tävää keskustelu. Simon sanoi: ”Sinä olet Messias, elävän Jumalan poika.” Jeesus katsoi Simonin ja sanoi: ”Sinä olet Pietari.”

Ensiksi katsomme Simon Pietarin tunnustusta ”Sinä olet Messias, elävän Jumalan poika.”

Tänä vuonna itsenäinen Suomi täyttää sata vuotta. Lehdissä on kerrottu itsenäisyyden taipaaleen merkkipaaluista. Eräissä kuvassa karjalainen emäntä istui hevosen reessä. Hän oli pukeutunut paksuihin talvivaatteisiin ja piti sylissään pientä nyytiä. Siinä oli jotain, mitä hän kiireessä oli ehtinyt ottaa mukaansa. Kuvatekstissä kerrottiin pikaisesta lähdöstä ja kaiken omaisuuden jättämisestä. Piti vain luottaa, että omaisuus vielä löytyy ja että elämä jollain tavalla asettuu taas raiteilleen.

Muistan hyvin keventyneen ja iloisen tunnelman 1950-luvulta, kun isoäitini perheen uusi talo oli valmistunut uudella kotiseudulla. Elämässä oli jälleen valoa ja kevyt tunnelma. He eivät olisi jaksaneet, elleivät he olisi luottaneet tulevaisuuteen, ja siihen, että kaikki kääntyy vielä hyväksi. Tätä luottamusta kutsutaan toivoksi. Toivo kantaa vaikeuksien yli, niin kuin se silloinkin teki.

Itsenäisyyden alkuaikoina noin vuonna 1918 Suomeen levisi ns. Espanjantauti. Se oli helposti tarttuva eikä parantamiskeinoja oikein ollut. Inarin Kaamasen kunnanlääkärinä oli silloin mies, jonka etunimi oli Yrjö. Tilanne oli vaikea, ei ollut lääkkeitä eikä suurta sairaalaa. Melkein joka talossa oli sairas tai sairaita. Lääkäri Yrjö kulki talosta taloon, kertoi mitä piti tehdä ja mitä kannatti välttää. Hänen tärkein viestinsä oli kuitenkin, että kyllä tästä selvitään. Tulee päiviä, että tauti on voitettu.

Hän piti yllä toivoa ja siinä hän teki viisaasti. Sillä eivät nekään, joiden osana oli menehtyä, olisi hyöttyneet viestistä, että nyt ei tule mistään mitään. Toivo kantaa ja se kiinnittää katseen tulevaisuuteen ja vaikeuksien voittamiseen.

Messias oli Vanhan testamentin ihmisille suuri toivon merkki ja toivon lähde. Ensimmäiset viitteet Messiaasta ovat jo luomiskertomuksessa ja niitä oli koko Vanhassa testamentissa. Oli kysymys pitkästä ajanjaksosta. Mutta toivo onkin ihmiselämää suurempi asia. Se jää ja jää elämään, kun sukupolvet vaihtuvat unholaan. Kristittyjen toivo ulottuu Jumalan

valtakuntaan ja näkee sen voittavan.

Messias oli voittava kuningas. Varmasti Häneen liitettiin monia inhimillisiäkin toiveita. Ennen muuta Hänen ajateltiin tuovan Jumalan ikuisen valtakunnan ihmisille lahjaksi. Messias kuningas tuli ja Hän ratsastikin aasilla. Hän oli erilainen kuningas, Hänellä ei ollut sotaratsua. Mutta katsoijat näkivät, että nyt odotusten täyttyminen oli lähellä. Tätä kuningasta tervehdittiin palmun oksilla.

Kesareassa Simon Pietari katsoi Jeesusta ja sanoi: ”Sinä olet elävän Jumalan poika”. Pietari sanoi, että Messias kuningas oli tullut ja Hänen valtakuntansa oli hyvin lähellä.

Sinä olet Pietari, sanoi Jeesus, ikään kuin vastauksena siihen, mitä Pietari oli juuri sanonut.

Jeesus todennäköisesti katsoi Pietaria silmiin, samalla tavalla Pietari katsoi Jeesusta. Molemmat tunsivat toisensa. Tällaisessa yksinkertaisessa kohtaamisessa hyvin tutun henkilön kanssa on hyvän hetken ainekset. Jotain suurta. Oman nimen kuuleminen

tällaisessa yhteydessä sisältää lämmintä hyväksymistä. Molemmat tunsivat Pietarin elämän, nekin asiat, joita ei mielellään muistellut. Olisi Jeesus tästä jotain voinut sanoa. Pietari kohosi kuitenkin rauhallisen ja hyväksyvän katseen ja kuuli sanat ”Sinä olet Pietari.”

Täällä jumalanpalveluksessa on nyt äitejä ja isiä, isovanhempia ja kasvattajia. Kenties me olemme katsooneet puolestamme silmiin läheisiä ihmisiä ja sanoneet: sinä olet ihan mahdoton, tai sitten: ei sinusta ole mihinkään. Viileästi harviten nämä sanat ovat harvoin paikallaan. Mitä jos mekin puolestamme koekielisimme sanoja, jotka sisältävät hyväksymistä ja vastaanottamista ilman ehtoja. Elämässä tarvitaan kyllä rajoja, mutta niitä rakennetaan eri tavalla.

Meidän on nyt kolmanneksi kysyttävä, missä on se kallio, josta evankeliumissa puhuttiin ja joka kestää ja kestää, vielä silloinkin, kun Hattelmalan kivet ovat murentuneet.

Evankeliumin tarkoittama kallio on Pietarin tunnustuksessa ja Jeesuksen tä-

hän tunnustukseen antamassa palautteessa. Pietari sanoi Jeesukselle, että Hän on Messias, elävän Jumalan poika.

Jeesus sanoi Pietarille: ”Autuas olet sinä, Simon, Joonan Poika. Tätä ei sinulle ole ilmoittanut liha eikä veri, vaan minun Isäni, joka on taivaissa. Ja minä sanon sinulle: Sinä olet Pietari ja tälle kalliolle minä rakennan kirkkoni. Sitä eivät tuonelan portit voita. Ja minä olen antava sinulle taivasten valtakunnan avaimet. Minkä sinä sidot maan päällä, se on sidottu taivaissa, ja minkä sinä vapautat maan päällä, se on myös taivaissa vapautettu.

Pietarin tunnustuksen Jeesus palautti muunnetussa muodossa. Ensin Hän onnittelii Pietaria sanomalla, että Hän on autuas.

Sitten Jeesus sanoi, että Jumalan näkeminen on mahdollista, kun Jumala itse henkensä kautta avaa ihmisen silmät.

Kolmanneksi Jeesus puhui avainten vallasta. Kirkolla on valta maan päällä julistaa synnit anteeksi annetuiksi. Tämä julistus on voimassa myös taivaassa.

Kesareasta alkoi oikeastaan matka. Sen alkukohdassa oli edellä kerrottu Jeesuksen ja Pietarin keskustelu. Sen lopussa oli risti ja ylösnousemus. Tämän matkan tuloksena syntyi kristillinen kirkko. Sen sanoman keskuksessa on näköala Jeesukseen Kristukseen ja Jumalan valtakuntaan. Kirkolla on myös lupa julistaa syntien anteeksi antamista.

Olkaa siis turvallisella mielellä. Jeesuksen pyhän ristin ja Hänen suuren kuolleista nouseminen tähden teillä on lupa uskoa kaikki syntinne anteeksi annetuiksi.

HEIKKI
PAUKKUNEN

Juhlamessun toimittanut papisto; Juhani Forsberg, Silja Forsberg, Mirja Alarotu, Heikki Paukkunen ja Tarja Kopalainen.

Rakas puoliso, isä, pappa
Metsätalousinsinööri

Antti Aulis MÄÄTTÄNEN

s. 3.8.1930 Pyhäjärvi Vpl
k. 16.6.2017 Sastamala

Taas valo viiltää taivaanrantaa,
se päivän yöstä erottaa.
On tullut aika pois se antaa,
jota niin paljon rakastaa.
Sen järjellä me ymmärrämme:
kun toinen lähtee, toinen jää.
Vain pieni lapsi sisällämme
ei sitä tahdo käsittää.
Hyvää matkaa, hyvää matkaa.
Kulje kanssa enkelin.
Hyvää matkaa, hyvää matkaa.
Simua niin paljon rakastin.
(Markus Bäckman)

Eva-Liisa

Väsyneenä silmäs suljit,
siihen hiljaa nukahdit.

Rakkauksella kaivaten
Maritta perheineen
Anne perheineen
Antti perheineen
Mervi
Juhani perheineen
Eeva perheineen
Niina perheineen
sukulaiset ja ystävät

Siunattu läheisten läsnä ollessa.
Kiitos muistaneille.

Tilaa oma Pyhäjärvi-lehti

tai anna
ystävälle ja
sukulaiselle
lahjaksi!

Lehti ilmestyy joka
kuukausi, hinta 35 e.

Soita tilaus
p. 040 730 2622
tai
tee kotisivujemme
lomakkeella

KERRO PERHEUUTISET

Pyhäjärvi-lehdessä.
Julkaisemme joka numerossa
tietoja perhetapahtumista.

Muistathan kysyä asianosaisilta
luvan tietojen julkaisuun,
kiitos!

Aulis Määttänen 3.8.1930-16.6.2017

Isämme Aulis Määttänen syntyi Vpl Pyhäjärvellä, Kahvenitsan kylässä, 3.8.1930 Juho ja Maria (o.s. Henttinen) Määttäsen perheeseen iltatähtenä ja ainoana poikana ja sai osakseen isosiskoja Lempin, Martan ja Sirkkan suuren kiintymyksen kaupan odotettua pikku veikkaa kohtaan.

Lapsuuteen kuului paimenpojan tehtäviä kesäisin, joita hän vanhemmiten useasti muisteli jokseensa-kin hyvillä mielin sekä kiertokoulun ja kansakoulun aloitus Kahvenitsan koulussa.

Ensimmäinen evakkotai- val alkoi talvisodan alkaessa 1939 isän ollessa 9-vuotias, ja määränpää oli Vähäkyrö. Takaisin Karjalaan perhe palasi myöhemmin syyskuun 1941. Koska kotitalo oli palanut (toimi kaatuneiden evakuoimiskeskukseksi, KEK, ja poltettiin myöhemmin), isä Juho remontoiti saunasta perheelle kodin. Näistä ajoista isällemme on erityisesti jäänyt mieleen eriparia olleet suukset ja kaatuneelta sotilaalta saadut saappaat, jotka autoivat pikkupoikaa kulkemaan lumisilla hangoilla.

Toinen lähtö kotoa tapahtui 1944, vähän ennen juhannusta, tykkien jyrinän säestyksellä.

Isä ja isänsä Juho kuljetivat perheen lehmät maan- teitse, junalla ja myöhemmin proomulla Putikkoon, Joroisiin. Evakkoretkien ensimmäinen etappi päättyi Keuruulla, missä osa perhettä vihdoinkin yhdistyi, tosin kaksi sisarta olivat lottina rintamalla.

Keuruulta matka jatkui

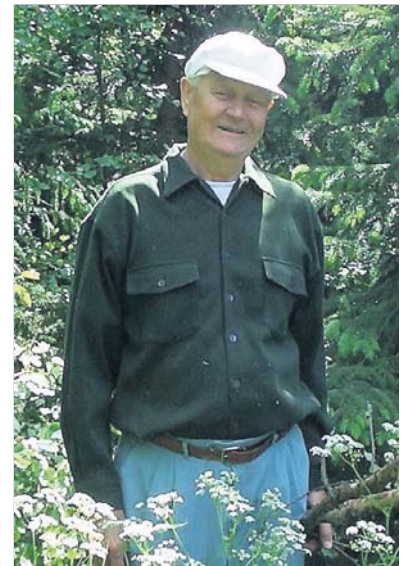
Kiikkaan v. 1947. Siellä isämme tapasi tanssilavalla elämänsä rakkauden, Eva-Liisan, jonka kanssa sai viettää 68 vuotta, välillä kohdaten niin ylä- kuin alamäkiäkin, mutta aina tois- aan rakastaen. Heidän yhteiseksi har rastukseen alku- aikoina kehkeytyi paikallinen teatteriseurue ja mielellään he myös pyö- rähtelivät yhdessä tanssilat- tialla. Lapsimäärän karttu- essa nämä harrastukset jäi- vät taka-alalle.

Isä ja äitimme Eva-Liisa kihlautuivat keväällä 1951 ja heidät vihittiin Kiikan kirkossa syyskuussa sama- na vuonna. Meitä lapsia syntyi kahdeksan; pikku-veli menehtyi heti synnyttyään v. 1956.

Avioliiton alussa isä ra- kensi ensimmäisen kotim- me Kiikan Kilpjoelle yh- dessä äidin kanssa ja he myivät talonsa v. 1958 isän lähtiessä Maamieskouluun Kokemäelle. Hän halusi paremman toimeentulon perheelleen ja siksi päätti lähteä opiskelemaan vielä perheen perustamisen jäl- keenkin. Seuraavaksi hän meni Evon metsäteknikok- si vuonna 1960.

Isän koulujen aikana van- himmilla lapsilla oli hyvä koti Kiikan Leikkuussa iso- vanhempien, Elli ja Kalle Pietilän ja äitimme hoivis- sa.

Isän ensimmäinen työ- paikka oli metsänhoidon neuvojana Pornaisissa 1960-1962 ja seuraavat 30 vuotta Loimaalla. Loimaal- le muutimme ensi sijassa siksi, että meillä lapsilla olisi- vat mahdollisuudet käy- dä kouluja. Isä jäi eläkkeel-

le metsä-insinööriin pai- kallisesta metsänhoitoyhdi- tyksestä v. 1992.

Isä oli hyvin aktiivinen vapaa-ajallaan: reservin ali- upseerit, ampumahiihto, mieskuoro, OP:n johtokun- ta, Lions-toiminta, metsäs- tysseura, kaupunginhallituk- sen jäsenyys. Syksyisin äiti ja isä järjestivät ystävilleen ”hivvapaistajaisia”, jolloin vieraat saivat kuunnella (ehkä joskus joutuivat) isän yksinlaulua—bravuurina Stenka Rasin — taikka ru- nonlausuntaa, kuten isän suosikkia Omar Khajamia.

Erityisesti mieleemme ovat jääneet monet kesälo- mareissut telttaillen koko perheen voimin Suomessa ja Ruotsin ja Norjan poh- joisosissa sekä myös Turun saaristossa vietetyt jokake- säiset lomaviikot metsähal- lituksen omistamassa Kar- husaareissa.

Eläkevuosien alkaessa isä ja äiti muuttivat Kiik- kaan, äidin kotitaloon Leikkuun Puistolaan. Siel- lä isä pikkukihlajaa istutti heil- le ”arboretumia”, josta ny- kyään löytyy monia, Suo- messa harvinaisiaakin puu- lajeja.

Lastenlapsia isälle ja äi- dille siunaantui 11. En- simmäistä lapsenlapsenlas- taan, joka syntyi huhtikuus- sa 2017, isämme ei enää huonon kuntonsa takia ehtinyt näkemään.

Muistamme isän ylpey- den perheestään — klaa- nistaan — kuten hän mie- lellään meitä nimitti ja hä- nen viimeiseen asti kestä- neen rakkautensa äitiäm- me kohtaan.

Meidän kaikkien lasten puolesta

MARITTA ERONEN
NIINA JOKINEN
vanhin ja nuorin lapsi

Elisenvaaran lupaus

Tapahtuma 10-vuotiaan pojan elämässä 73 vuotta sitten. Talvisodan evakkoajat olivat takana, samoin vajaan kaksi vuotta kotonaoloa. Vuonna 1941 alkanut sota jatkui Karjalassa olemisemme ajan ja jouduimme toistamiseen evakkomatalle. Lähdimme Pyhäjärven Noitermaan asemalta 18.6.1944 ja saavuimme Kurkijoelle Elisenvaaran asemalle. Se oli suuri risteysasema, jonka ratapihalla oli 16 kiskoparia rinnakkain. Pitkiä sotilasjunia matkasi edestakaisin etelään, pohjoiseen, itään ja lähteen, koska sotilaita tarvittiin Kannaksella 10. kesäkuuta alkaneen suurhyökkäyksen takia. Evakkoajat kulkivat sotilasjunien välissä ja siksi meidänkin junamme joutui odottamaan pitkiä aikoja asemalla.

Asemalle tuli hälytys ja kuulutettiin useampaan kertaan, että kukaan ei saa poistua vaunusta, ovet käskettiin sulkemaan. Me pojat olimme hypänneet pois vaunusta jo ennen kuulutusta. Suuret venäläiset lentokoneiden parvet täyttivät taivaan, ihmiset junanvaunuissa varoittivat meitä, mutta eihän huuto kuulunut kovan metelin takia. Muistan hyvin, kuinka eräs sotilas otti minua niskasta kiinni ja vei juoksujalkaa läheiselle pellolle. Hän painoi minut ojaan pitkäleni ja kävi itse suojaksi päälleni. Siellä ojan pohjalla tuntemattoman sotilaan alla venäläiskoneita paossa rukoili Jumalaa, niin kuin mummo oli opettanut. Ensimmäinen pyyntö toteutui heti: kaksi suomalaishävittäjää tuli vasemmalta ikään kuin Viipurista päin ja ajoi pommittajat pakosalle sekoittaen venäläisten aiheet. Se oli toinen näkemäni ilmataistelut!

Kun olimme jo Keuruulla evakossa, saimme kuulla, mitä kauheaa Elisenvaaran asemalla oli tapahtunut 20.6. — siellä kuoli pommituksessa yli sata ihmistä.

Nyt voin ajatella, että Jumala kuuli ja huomioi 10-vuotiaan pojan aidot rukoukset. Myös minä olen koettanut elää lupaukseni mukaan. Jumalan ja itseni välistä sopimusta kutsunkin Elisenvaaran sopimukseksi.

Paimenpoika
MIKKO VESIKKO

Hyvät juhlat vietettiin historiallisilla paikoilla

Juhlien avaussanoissaan Vpl. Pyhäjärvi-Säätiön hallituksen varapuheenjohtaja **Mauri Hauhia** sai todeta, että 71. ensimmäiset juhlat pidettiin lähes 20 vuoden jälkeen sukujen kotikonnuilla kirkkoaholalla.

– Tällä historiallisella paikalla esivanhempamme ovat usein pyhisin ja muulloinkin tavanneet toisiaan, haastelleet ja vaihtaneet kuulumisia sukulaistensa ja tuttujensa kanssa.

– Jatkakaamme yhdessä tätä perinnettä, koska yhdessäolon ja kihujuhlimme tärkein anti on ollut kautta vuosien toinen toistemme tapaaminen, johon on voitu aina myös ottaa jälkipolvet mukaan.

– Juuriemme selkeä arvostaminen on parasta kulttuurityötä, mitä me karjalaisuuden saralla voimme tehdä.

– Tänään tänä juhluvuonna saamme viettää 71. Pyhäjärvi-juhlia **Aarno Karimon** suunnitteleman, vuonna 1936 paljastetun Lahjoitusmaatalonpoikien muistomerkini juurella Pyhäjärven kirkkoaholla, nykyään Plodovojen hallintoalueella.

Hauhia totesi, että hänelle mieluisia tehtäviä oli osoittaa parhaat kiitokset Pyhäjärvi-Säätiön **Pertti Hakasen** luotsaamalle juhlatoimikunnalle ja **Olga Viktornova Kustovan** kokoamalle yhteistyöryhmälle unohtamatta **Antti Musakkaa** yhteyshenkilönä ja tulkina.

– Te osallistuitte näiden juhlien valmisteluihin. Yhteistyö toimi erittäin hyvin, josta suuri kiitos!

Hauhia muisti kiittää myös juhluvieraita ja kaikkia järjestelyihin osallistuneita, kuin myös kaikkia ohjelman suorittajia.

Lisäksi hän toi terveisiä niiltä henkilöiltä, jotka eivät juhlapaikalle päässeet saapumaan.

– Pyhäjärviset, jotka jonkin esteen takia eivät ole voineet saapua tänne Pyhäjärven kirkkoaholle juhlimaan kanssamme, lähettivät paljon terveisiä ja toivovat meidän viettävän oikein mukavat, hyvät ja muistorikkaat juhlat.

Ja näin tapahtui. Sääkin oli lämmin ja juhlatunnelma sen mukainen yhteisvoimin tehtynä. Edellisellä aukeamalla on luettavissa **Heikki Paukkusen** saarna. Juhlamessun luotsasi **Juhani Forsberg** avustajineen, ja tilaisuus päättyi kolehdin keruuseen ja ehtoollisen nauttimiseen. Sen jälkeen lähetettiin seppelpartiot ja juhlaa liikkeelle kirkon muistomerkille, sankarihaudalle ja Plodovojen kulttuuritalolle. Myös lahjoitusmaatalonpoikien muistomerkille laskettiin seppel.

Seppelpartiot valmiina kunnianosoituksiin. Vas. Esko Pulakka, Eino Kyykkä, Markku Pärssinen ja Pertti Hakanen, airueina Kirsti Naskali ja Taina Hurme.

Juhlakulkuetta johdettiin neljän lipun voimin: edessä Venäjän lippua kantamassa Yrjö Inkinen, seuraavana Lari Hakanen Suomen lipun kanssa, sitten Vpl. Pyhäjärvi-Säätiön lippu ja Markku Pärssinen sekä Plodovojen lippua kantamassa Tuomo Hinkkanen. Etualalla airueina Anna Pulakka ja Satu Holma.

Juhlia kunnioittivat Plodovojen hallintojohtaja Olga Viktornova Kustova (vas.), paikallisen järjestelytoimikunnan tervehdyksen tuonut Nikolai Babin ja Konevitsan luostarin johtaja, igumeni Aleksandr. Lasten esitys ilahdutti myös.

Sankaripatsaan äärellä menneitä kunnioittaen

Sankarihaudalla puheen piti **Antero Pärssinen**, säätiön kunniapuheenjohtaja, eversti evp.

–Pyhjärven seurakunnan syntymävuotena pidetään vuotta 1632. Seurakunnan toinen kirkko valmistui vuonna 1765. Sen muistokivi on pystytetty vuonna 2003 entisen kellotapulin paikalle. Tämä, ns. uusin hautausmaa, jonka sankarihautausosassa me nyt seisomme, on otettu käyttöön vuonna 1929.

– Kun rajat entiselle kotiseudullemme vuonna 1990 olivat avautuneet, saatiin tämä uusimman hautausmaan osa aidattua vuonna 1994. Samana vuonna pystytettiin Matti Ahvosen suunnittelema ja Kaarlahden kiviveistämön valmistama muistokivi. Sen mahdollisti Venäjän federaation ja Suomen valtion välinen sopimus sodissa kaatuneiden muiston vaalimisesta kummasakin maassa. Muistomerkien aikaansaamisessa oli ratkaisevaa Käkisalmen kaupungin ja Otradnojen kyläneuvoston sekä silloisen Pervomajskin sovhoosin johdon hallinnollinen ja käytännön tuki.

– Tämän sankarimuistomerkien paljastuspuheesaa 12.06.1994 lausui edesmennyt rovostimme Kaarle Viika seuraavaa: *“Olemme kiitollisia, että tänään saamme hiljentyä heidän muistonsa äärellä. Olemme kiitollisia, että on tullut mahdollisuus pystyttää muistokivi heidän kunniaakseen. Tämä muistokivi voi pysyvästi kertoa heidän viimeisen leposijansa paikan. Se on paikka, missä läheiset voivat hiljentyä muistoissaan. Tämä alueelkoon pyhitetty heidän muistolle.”*

Tähän muistokiveen on lisätty vuonna 2005 nimiluettelo tähän kirkkomaaan siunatuista sankarivainajista. Matti Ahvosen suunnittelemaan ja Keikyän Kiviveistämön valmistamaan laattaan on kai-verrettu 102:n pyhäjärveläisen ja kolmen metsäpirttiläisen nimet ja kuolinpäivät.

Ensimmäisinä tässä leppävistä antoivat uhrinsa Metsäpirtin pojat 06. ja 07.12.1939. Pyhäjärveläisistä ensimmäisenä kaatui 27.12.1939 Lt:n **Arvo Härmäläinen** Ivaskansaaresta.

Talvisodassa menehtyi kaiken kaikkiaan 15 pyhäjärveläistä. Luvun pienuus johtuu siitä, että pääosa

pyhäjärveläismiehistä palveli Laatokan rannikkopuolustuksessa, Taipaleenjoen pohjoispuolella. Tännehan vastustajan joukot eivät päässet talvisodassa eivätkä jatkosodassakaan. Ne torjuttiin Taipaleenjoella ja Suvantojärvellä. Nämä alueet siitä pohjoiseen jouduttiin luovuttamaan rauhan teossa, siis neuvottelupöydässä.

Jatkosodan hyökkäysvaiheen (-18.10.1941) kaatuneista 46 on saanut pysyvän leposijan tässä kauniissa männikössä. Kolminkertainen määrä talvisotaan verrattuna johtuu pääosin siitä, että nyt pyhäjärveläismiehet oli sijoitettu evakokuntiansa miesten mukana liikkuvaa sotaa käyviin joukkoihin, kun nämä alueet vallattiin takaisin.

Asemasodassa, marraskuun puolivälistä 1941 ke-säkuun puoliväliin 1944, kaatuneista peräti 41 on siunattu tähän kirkkomaa-han. Viimeisin kuolinpäivä on 16.06.1944 pyhäkyläläisen **Reino Päiväläisen** nimen kohdalla.

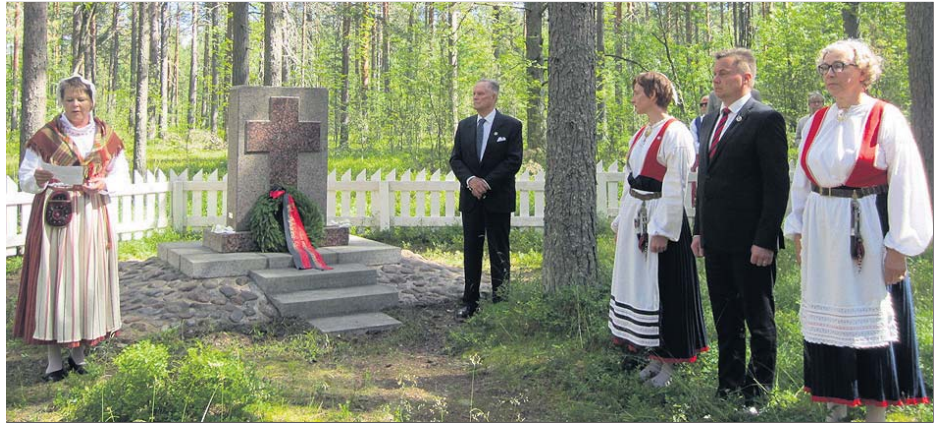
– Päivä on sama, jolloin Salitsanrannan Martat, äitini siinä mukana, olivat toteuttamassa sankarihautojen kevätkunnostuksen.

– Todettakoon myös tässä yhteydessä, että tästä hautausmaasta ei ole olemassa sellaista karttaa, josta kaikkien hautapaikka olisi määritettävissä. Se kuitenkin tiedetään, että hautausmaan takareunaan on haudattu useita (33) saksalaisia kaatuneita.

Laulamme tutussa virressä: ”Kiitävi aika vierähtävät vuodet, miespolvet vaipuvat unholaan”.

– Tämänkin muistotilaisuuden myötä pyrimme estämään näiden säkeiden toteutumisen.

Osoittakaamme yhteinen kunnioituksemme tässä leppäville sankarivainajille. He antoivat suurimman mahdollisen uhrin, joka mahdollistaa sen, että me voimme tänä vuonna juhla Suomen 100-vuotista itsenäisyyttä. Me teemme sen pyytien kaikkivaltiaan Jumalan siunausta ja hyvää johdusta sekä Suomen että Venäjän kansalle, jotta rauha, oikeudenmukaisuus ja suvaitsevaisuus löytäisivät sijansa kummassakin maassa ja kansojemme välillä.

Sankarihaudalla Seija Hakanen, Antero Pärssinen, Taina Hurme, Pertti Hakanen ja Kirsti Naskali.

Kirkon muistomerkillä Eino Kyykkä, ja airueet.

Lahjoitusmaatalonpoikien muistomerkille seppäleenlassussa Esko Pulakka. Viereisessä kuvassa Olga Kustova ja Markku Pärssinen Plodovojoen keskustassa sijaitsevalla sotavainajien muistomerkillä.

Juhlayleisö sai muistok-si Pyhäjärven lippalakit.

Tulevaisuus rakentuu menneisyyden varaan

Kun Pyhäjärvi-juhlia edellisen kerran vietettiin Kannaksella, oli juhlapuhujana silloinen Karjalan Liiton puheenjohtaja, kansanedustaja **Markku Laukkanen**. Ja perinne jatkui: juhlapuheen pitäjäksi oli lupautunut keväällä 2017 valittu KL:n uusi puheenjohtaja ja myös pari vuotta Vpl. Pyhäjärvi-Säätiötä luotsannut **Pertti Hakanen**.

Hän toivotti tervetulleeksi koko juhlaään, kaikki karjalaisuuden ystävät.

– Pitkä odotus on päättynyt ja olemme juhlimassa Vpl. Pyhäjärvi-juhlia meille kaikille niin rakkaalla Pyhäjärven kirkkoaholla. Olemme palanneet juhlimaan juurillemme – edellisen kerran juhlimme täällä vuonna 1998. Teitä on nyt täällä paikalla useita, jotka olitte myös silloin. Teille erityisesti tulee muistoja ja tunteita mieleen tuolta kesältä. Itse en silloin ollut mukana, mutta tarinat ovat antaneet hyvän käsityksen noista juhlista, ja uskon, että muistoihin tulevat jäämään myös nämä juhlalat.

Hakanen antoi ison kiitosen Plodovojen hallinnolle yhteistyöstä;

– Olga ja Nikolai, olette osoittaneet syvää luottamusta tahtoa, ilman sitä emme olisi pystyneet juhla järjestämään. Kiitos siitä, että saamme olla juhlimassa täällä meille tärkeällä paikalla tänään.

– Tämä kirkkoaho, maastoon puisilla paaluilla merkitty noin hehtaarin alue, on meille hallinnollisella päätöksellä rauhoitettu 1990-luvun alussa. Kiitos sen aikaisille yhteistyön rakentajille, mm. **Pärssisen Erkille** ja **Nikolai Babinille**. Tätä aluetta saamme vapaasti pitää kokouksipaikkanaamme. Saamme huolehtia alueen siisteydestä ja nauttia täällä yhdessä paikallisten asukkaiden kanssa alueen tarjoamista mahdollisuuksista.

– Tällä kirkkoaholla sijaitsee lahjoitusmaatalonpoikien muistomerkki, jonka 80-vuotispäivää vietettiin viime syksynä. Tuota muistomerkkiä rakennettaessa kiviä kerättiin jokaiselta pyhäjärveläisen maatilalta. Lisäksi tässä lähialueella sijaitsevat Pyhäjärven kirkon muistomerkki sekä sankarivainajien muistomerkki, joille messun jälkeen laskimme havuseppeleet.

– Koko tämä seutu on meille kaikille hyvin rakas. Tunneimme tänäänkin kunnioitusta, mielenkiintoa, uteliaisuutta, kaihoa ja paljon myös iloa. Tällaiset juhlapäivät täällä lisäävät juuri tuota ilon ja tyytyväisyyden tunnetta. Hyvä juhlaikä, meidän tulee osoittaa sitä myös jokaisen omalta kohdaltamme – tunteemme sen tekevätkin luontaisesti.

– Ajankohdallisesti juhlamme osuivat parhaaseen mahdolliseen ajankohtaan: juhlavuosi Suomi 100 vuotta, lahjoitusmaatalonpoikien muistomerkki viime vuonna 80 vuotta sekä ensi kuussa Pyhäjärven seurakunnan 385-vuotisjuhla.

– Nykypäivänä kaikki tuntuu keskittyvän yhä mittaammin vain ja ainoastaan nykyhetkeen tai paremminkin jopa tulevaisuuteen. Usein unohtuu, että tulevaisuus rakentuu aina menneisyyden varaan.

– Historiamme on tunnistettava sekä tunnustettava, sen me olemme hienolla tavalla tehneet myös näillä juhlilla; kiitos siitä teille jokaiselle.

– Monella meillä paikalla olevalla on lukuisia muistoja, tarinoita kotipaikoiltamme. Jakakaamme niitä toisillemme, käyttäkäämme keskenään ristiin toisiamme omilla kotipaikoillamme. Siten saamme hiljaista tietoa laajennettua ja meille jokaiselle uusia mielenkiinnon kohteita.

– Kysykää itseltänne, mitä minä voin tehdä. Olemme usein elämässämme saman kysymyksen äärellä – mitä minä voin tehdä. Me karjalaiset emme kuitenkaan ole koskaan jääneet neuvottomiksi, emme ennen emmekä tule myöskään tulevaisuudessa jäämään.

Pertti Hakanen toi myös Karjalan liiton tervehdyksen juhlakansalle:

– Karjalan liitto tervehtii tätä juhlaa ilolla! Näistä jäsenseurojen, pitäjähdistysten sekä säätiöiden toimintoista saamme parhaita käyntikortteja myös meidän karjalaisten sukujemme ulkopuolelle. Tämäkin tilaisuus kuvastaa sitä parhaimmillaan, totesi Hakanen toivottaen vielä kaikille hyvää loppukesää.

Ensi kesänä 2018 Vpl. Pyhäjärven kihut järjestetään Harjavallassa. Sinne väen toivotti tervetulleeksi paikallisen Karjalaseuran puheenjohtaja **Yrjö S. Kaasalainen**.

Lisää juhlatmatkalaisten kuulumisia saanemme lukea vielä seuraavissa lehdissä.

Kooste: MARJO RISTILÄ-TOIKKA

Kuvat: Mauri Hauhia, Yrjö Inkinen, Risto Kopalainen, Hiski Naskali, Markku ja Merja Pärssinen, Marjo Ristilä-Toikka

Kukkojen sukuseuran lippu vihittiin kirkonmenojen päätteeksi. Lippua esittelevät seuran varapj. Jari Kukko ja Mauri Kukko.

Kirkonmenojen ja päiväjuhlan musiikkiantimista huolehtivat Riitta ja Anssi Hirvonen. Messun ehtoollisosiossa kuultiin Kaarle Viikan Pyhäjärvellä muistiin merkitsemä virsisävelmä *Mä kauniin tiedän kukkasen*. Anssi Hirvonen lauloi sen vuoden 1886 virsikirjan sanoilla, koska ko. virsikirjaa käytettiin Pyhäjärvelläkin vuoteen 1939 asti.

Pyhäjärvellä kesää viettävät, Pietarissa asuvat lapset koiransa kanssa seurasivat myös juhlien kulkua.

Kirkkokahvien tarjoilut sujuivat mm. Lea Jokisen ja Marja-Terttu ja Kalevi Hämäläisen johdolla. Piirakat, voileivät ja pikkuleivät tekivät kaupansa; piirakoita olivat juhlakansalle olivat urakoineet Juhani Forsberg ja Merja Inkinen.

Tuomisia Suomeen. Vpl. Pyhäjärvi-Seuran pj. Riitta Hirvonen vastaanotti vanhan päivänvarjon, jonka Vasilij Zyryanov on löytänyt remontoitessaan vanhaa kunnanlääkärin taloa Pyhäjärvellä.

Juuret ovat arvossaan

Juhlien loppupuolella puheenvuoron sai myös pyhäjärveläisjuurinen, 19-vuotias tuore ylioppilas **Erika Hurme** Pirkkalasta.

– Sukuni tulee äitini puolelta puoliksi Karjalasta. Äidinäitini vanhemmat ovat kotoisin täältä Pyhäjärveltä; **Tauno Kaasalainen** Pöhlölästä ja **Vappu** o.s. **Hietanen** Alakylästä. Molemmat heistä kuolivat jo ennen minun syntymääni, joten minulla ei ole ollut ikinä suoraa linkkiä Karjalaan. Kuitenkin mummini **Pirjo** on kertomustensa, perinteidensä ja aktiivisen toimintansa kautta välittänyt osan karjalaisuuden ytimistä myös meille lapslapsillemme asti, kiiteli Erika.

Muutakin suvun nuorempaa polvea oli mukana:

– Olen täällä paikalla yhdessä siskoni **Petran** ja serkkujeni **Ainan** ja **Onni-Matin** kanssa juurikin mummin ansiosta. Niin kuin monesti aiemminkin lapsuudessani, mummi houkutteli meidät lähtemään yhdessä reissuun hänen kanssaan, tutustumaan uusiin paikkoihin ja oppimaan samalla karjalaisuudesta.

– Nyt aikuisuuden kynnyksellä vierailen ensimmäistä kertaa paikan päällä täällä juurillani, joista niin paljon olen kuullut puhetta lapsuuteni aikana.

– Isoisoäitini Vappu täyttäisi elässään tänä vuonna 100 vuotta aivan, kuten kotimaamme Suomikin. Näin Suomen juhluvuonna onkin hyvä pohtia, miten suomalaisista on tullut juuri sellaisia kuin me nyky-

kypäivänä olemme.

– Tämän päivän nuori on ajatusmaailmaltaan hyvin erilainen kuin aiemmat sukupolvet. Olemme vapaita maailmankansalaisia, joiden elämässä ei ole juurikaan muuta kuin mahdollisuuksia. Siitä meillä on kiittäminen meitä edeltäneitä sukupolvia, sillä he uhrauksillaan, kovalla työllään ja muiden etusijalla asettamisella ovat antaneet minulle ja muille nuorille mahdollisuuden elää vauraassa ja hyvinvoivassa Suomessa.

– Minusta on tärkeää, että tietää ja tuntee juurensa, vaikka ne eivät suoraan vaikuttaisi omaan elämään, sillä juuren kautta osaa arvostaa aivan uudella tavalla sitä, mitä elämässään saa kokea. Olenkin Pirjo-mummille

todella kiitollinen siitä, että hän on huolehtinut meidän lastenlasten osalta tästä juurien vaalimisesta, vaikkakin ole sitä osannut hänelle aikaisemmin sanoakaan. Voin sanoa karjalaisista juuristani olleen jotain konkreettista hyötyäkin minulle, sillä muutama vuosi sitten sain kesätyötä Pirkkalan Karjalaseurasta juurikin sukuni karjalaisen taustan avulla.

Ehkä tärkein asia, jonka olen oppinut karjalaisuuden myötä, on se, että omia juuriaan voi vaalia myös aivan pienillä teoilla. Esimerkiksi, sillä että me lapset lapset vuorollamme opetamme mummin hoivissa valmistamaan karjalanpiirakoita tai, sillä, että pukee päälleen tällaiseen juhlaan yli 100 vuotta vanhan isoäidin Aino-mummon kihlasilkki.

Myötäsukaan on hyvä toimia

Tämä lehti on täynnä Pyhäjärvi-juhlien asiaa. Sallitakoon vielä tämäkin mielipide.

Lyhyesti sanoen: Kaikki meni hyvin, tosi mainiosti. Keväällä pelkäsin, nyt olen helpottunut. Vaikka sopimiset ja neuvottelut viime vaiheissaan venyivät pitkälle, kaikki toimi niin kuin pitikin. Haluan kiittää säätiön hallituksen päävastuun kantajaa Perttiä ja hänen perhettään, sekä onnitella sopivasta riskinotosta, vastuunkannosta ja reippaista otteista. Käskyt kuuluivat kirkkoaholla kantavasti.

Minuun teki vaikutuksen myös, että paikallisten kanssa sovitut asiat toimivat tarkalleen kuten oli puhuttu. Uusi aluejohtaja Olga oli juhlassa mukana. Antti Musakan apu oli tuttua, meille luotettavaa ja sovittun mukaista.

Osakseni tuli jälleen lopusanojen lausuminen juhlien päätteeksi. Yleensä olen kertonut sen hetkistä tunteista ilman käsikirjoitusta. Nyt piti tulkauksen takia kirjoittaa jotakin etukäteen. Koska kaikki lehden lukijat eivät juhlille päässeet, sanat olivat seuraavat:

Kotona Suomessa ajattelin, että juhlien tässä vaiheessa on hyvä puhua tunteista.

Olemme viettäneet syvien tunteiden täyttämän päivän. Meillä ei ole kaikkien juhlijoiden kanssa yhteistä kieltä, mutta tunteet vastaamme ilmeitä. Yhteistä on lisäksi, että kaikki olemme tutuilla, meille rakkailla seuduilla. Meidän suomalaisten on hyvä muistaa, että tämän seudun nykyiset asukkaat eivät ole lainkaan vaikuttaneet

historian kulkuun.

Kun tunteista puhutaan, tulee mieleeni pieni tarina kaukaiselta lähetysasemalta. Nuori poika purki monien tunteiden rasittamaa sisintään ja pahaa oloaan lähetysaseman työntekijälle sanoen: ”On kuin musta ja valkoinen koirat taistelisivat sisälläni”. Joskus myöhemmin työntekijä kysyi: ”Kumpi koirat nyt voittamassa kamppailun?” Nuorukainen vastasi: ”Se, jolle annan enemmän ruokaa”.

Vpl Pyhäjärvi-Säätiön tärkeimpiä tavoitteita on osallistaa luoda asialliset, luotettavat, hyvät suhteet näiden alueiden nykyiseen hallintoon ja asukkaisiin. Haluamme vierailla täällä, hoitaa näitä muistomerkkejä, selvittää jälkipolville historiaa ja juuriamme. Kaiken haluamme tehdä rauhallisesti ja arvokkaasti, yhteistyössä kaikkien kanssa.

Uskon, että muutkin kuin minä toivomme, että seuraavat pitäjäjulat pidetään täällä nopeammin kuin mitä edelliset juhlat vietettiin.

Kiitos kaikille ohjelman esittäjille, talkoolaisille, jokaiselle paikalla olleelle. Ilman satoja talkootunteja ei näitä juhlia olisi voinut pitää, mutta ilman tätä väkijoukkoa juhlaa ei olisi ollut.

Vielä kotona tehty lisäys juhlan jälkitunnelmissa:

Näinä aikoina olen oikeastikin edellistä mieltä. Myötäsukaan on viisasta näinä aikoina elää. Joidenkin harastama turha piikittely ei ole ainakaan minun juttuni, enkä usko että säätiömmekään. Juuri nyt näyttää siltä, että paikallisen hallinnon kanssa on erittäin hyvä toimia. Unohdetaan ei sovi vanhojakaajan yhteistyökumppaneita, tärkeimpänä Käkisalmen linnan museota.

Itse arvioituna ainakin tunteista puhuminen osui etukäteen oikeaan.

ESKO PULAKKA
hallintoneuvoston
puheenjohtaja

Erikan äitisukupolvea

Luukkanen Liisa Yrjöntytär s. 1804
– puoliso Paajanen Matti Heikinpoika
Paajanen Katri Matint. s. 1835
– puoliso Pusa Antti Heikinp.
Pusa Liisa Antint. s. 1855
– puoliso IjasAntti Pekonp.
Ijas Aino Maria Antint. s. 1896

– puoliso Hietanen AaproJuhonp.
Hietanen Vappu Emilia Aapront. s. 1917
– puoliso Kaasalainen Tauno Yrjönp.

Vapun ja Taunon tytär on Pirjo Kiiälä, jonka tytär on Taina Hurme, jonka tytär on Erika.

Erikalla oli hartioillaan Aino Maria Hietanen yli 100 vuotta vanha kihlasilkki.

Tiedot pyhäjärveläisajaltaon tutkinut Ritva Liski.

Kylmä jälkiruoka kruunaa kesäpäivällisen

Tuusulan Rantatiellä Lottakanttiinissa kokeillaan, mukaillaan ja sovelletaan 1930-luvun reseptiikkaa. Esimerkiksi tämä kylmä jälkiruoka kruunaa kesäpäivällisen. Reseptit löytyvät Nostalgiset Naiset -blogista; tällä kertaa Nostalgisissa Naisissa teemana olivat kylmät jälkiruoat, joiden reseptit löytyivät 1930-luvun Kotiliesi-lehdistä.

Kylmä jälkiruoka kruunaa kesäpäivällisen. Kun perheen emäntä kesällä jostakin syystä – perhejuhlien tai vieraiden takia – tahtoo täydentää tarjoamansa aterian jälkiruokalla, valitsee hän mieluiten kylmän jälkiruokan. Tämän hän tekee jo sen vuoksi, että kesäinen lämpö tekee tällaisen jälkiruokan miellyttäväksi perheenjäsenille ja vieraille, mutta myös oman mukavuutensa takia, koska hän voi hyvissä ajoin edeltä ensin valmistaa sen ja näin itse saada helpotusta työssään ja huolenpidossaan.

Kylmä riisivanukas

1 ½ dl riisiryyniä, 1 l maitoa, ½ vaniljatangkoa, 3 rkl hienoa sokeria, 4 liivatelehteä, 2 rkl lämmintä vettä, 3 dl paksua kermaa.

Riisiryynit huuhdotaan ensin kylmässä, sitten kuumassa vedessä ja pannaan tulle kiehuvan maitoon ja saavat kiehua vaniljan kera, kunnes ovat aivan pehmeitä. Puuro, jonka tulee olla melko sakeata, kaadetaan jäähtymään. Kun se on jäähtynyt, maustetaan se sokerilla. Liivatelehdet huuhdotaan, leikataan palasiksi, sulatetaan tilkkaessa lämmintä vettä ja sekoitetaan puuroon. Viimeksi sekoitetaan joukkoon vaahdoksi vatattu kerma. Seos kaadetaan joko jälkiruokamaljan tai kylmällä vedellä huuhdottuun vuokaan ja pannaan kylmään paikkaan jäähtymään 3-4 tunniksi. Kaadetaan vuola, koristetaan joko hillotuilla tai tuoreilla marjoilla tai hedelmillä sekä tarjotaan jonkin hienon mehun tai mehukastikkeen kanssa.

Juhannus-ravien tunnelmaa

Kesä on tapahtumia täynnä ja tässä kuvaa Kokemäen Juhannusraveista, jossa olin Katja-tyttäreni kanssa jo kolmatta kertaa.

Siellä oli myös Vpl. Pyhäjärvellä syntynyt **Jouko Pakarinen** seuraamassa kilpailuja ja istuimme lähekkään ja juttelimme suomenkuisista ravihevosta, joita Pakarisella on ollut iät ja ajat, Joukolla omiakin yli 20 vuosikymmenten aikana.

Kokemäen raviradan vihkiäisajat olivat v. 1947 ja Pakarisen Jouko voitti silloin 1. palkinnon, joka vieläkin huomioitiin positiivisella tavalla. Ministeri **Timo Soinikin** kävi Joukoa tervehtimässä ja nousi turvamiestensä kera ylempään seuramaan kilpailuja.

Hyvin Suomenhevokset juoksivat Kokemäellä ja yleisöllä oli hauskaa! Terveisin

YRJÖ S. KAASALAINEN

Viljo Toiviaisen muistelua evakkomatkastaan: Miten päädyimme Pyhäjärveltä Keuruulle kunnan arkisto mukana

Oli kesä 1944 Pyhäjärvellä kuten muuallakin. Odotettiin juhannusta, mikä oli enää vain muutaman päivän päässä. Mielel oli täynnä jännitystä, sillä ei hien tiedetty, mitä puolustuslinjoilla tuli tapahtumaan.

Hoitimme Anni-tyttäreni (**Anni Rajakallio**) kanssa kuntamme kunnan-toimistoa ja saimme hiljaisia viittauksia siitä, että olisi oltava varuillaan. Kehotettiin mm. järjestämään kunnan arkistoa muuttokuntoon. Tämän kaiken piti tapahtua niin, että se herättäisi mahdollisimman vähän huomiota. Eipä aikakaan, kun saimme virallisen määräyksen lähteä arkiston kanssa turvallisemmille paikoille perustamaan sinne kunnantoimistoa. Määräyksen mukaan meidän olisi mentävä Pyhäjärvelle, jonka kunnan viranomaisille tulostamme oli ilmoitettu toimistotilan ja asuntomme järjestämistä varten.

Lähdimme matkaan juhannusaattona, mutta matka pysähtyi varsin lyhyeen. Pääsimme vain Pyhäjärven asemalle. Menimme siellä tiedustelemaan junan kulkuja, jolloin meille ilmoitettiin, ettei voida sanoa, lähteekö täältä enää junia mihinkään. Odotimme sen päivän ja seuraavan yön junan lähtöä. Yöllä noin klo 03.30 saimme ilmoituksen, jonka mukaan juna lähtisi viemään tykinammuksia Käkisalmeen. Matkustajilla olisi tilaisuus saada kyyti avoavunassa ammuslaatikoiden päällä.

Tulimme Käkisalmeen, mutta kun ei ollut mitään tietoa eteenpäin pääsystä ja kun puolittain luhistunut asemarakennus ei tarjonnut meille suojaa, menimme märkinä ja viluisina sotilashallintopiiriin. Siellä saimme lämmintä juotavaa. Noin viiden tunnin odotuksen jälkeen lähti tavaraajuna Hiitolan, ja niin pääsimme taas vähän eteenpäin.

Hiitolan tultuamme oli tie jälleen pystyssä. Kuitenkin asemalla alkoi liikkua huhuja, että yksi juna lähtee viemään pehkuja Joensuuun ja siinä pehkujen päällä voisi päästä Elisenvaaraan. Kun asiasta oli varmistuttu, nostimme tavaramme junaan märkien pehkujen päälle ja toivorikkaana odotimme junan lähtöä. Hetken kuluttua saimme kuitenkin ilmoituksen toisen tavaraajunan lähtemisestä

Elisenvaaraan. Pääsimme nyt konduktööriavaunuun.

Kun olimme vähän matkaa menneet, pysähtyi juna metsäalueelle. Oli liian raskas lasti. Juna oli katkaistava. Sen alkupää meni Elisenvaaraan, ja me jäimme metsään odottamaan veturin palaamista. Noin puoleltoista tunnin odotuksen jälkeen pääsimme taas jatkamaan matkaa.

Elisenvaaraan päästessä meitä jännitti kovasti, mitä siellä mahdollisesti nähtäisiin, sillä ratapihan pommitus kaikkine pöyristyttävine seurauksineen oli vain muutaman päivän vanha asia. Kaikki oli kuitenkin jo siistetty. Vain tuhoitu asemarakennus puhui vakavaa kieltä tapahtuneesta.

Elisenvaarassa saimme nousta jo matkustajavaunuun, mikä oli omiaan herättämään turvallisuutta ja toivoa matkan lopullisesta päätyttyä. Olimme niin väsyneitä, ettemme kehdanneet ajatella mitään Pyhäjärvestä. Päätimme, että meidän on saatava paikka, missä saisimme levätä. Ehdotin tyttärelle, että menisimme entiseen evakkopitäjään Alavudelle ja siellä Pyhäjärven lastenkotiin. ”Kun se Helmi-täti (johtaja **Helmi Jakonen**) on pitänyt niin hyvää huolta muista Pyhäjärven lapsista, niin kyllä hän ottaa meidät vastaan ja pitää meitäkin hyvänä”, tuumimme. Niin kävikin. Lastenkodissa kylvimme saunan ja lepäsimme oikein perusteellisesti.

Alavudella ollessamme tiedustelin tilannetta Pyhäjärveltä, josta ilmoitettiin, että toimisto ja asunto odottavat meitä siellä.

Lähdin ensin yksin tutustumaan Pyhäjärvelle. Kun juna pysähtyi Myllymäen asemalle ja poistu junasta, huomasi siellä paikkakuntalaiselta vaikutuksen, edustavan näköisen herrasmiehen. Hän oli liikemies **Pekkanen**. Menin häntä tervehtimään ja kertonut matkastani ja sen tarkoituksesta. Kuunneltuaan minua hän sanoi: ”Älkää suinkaan siinä mielessä menkö Pyhäjärvelle, että kunnantoimiston sinne perustaisitte. Pyhäjärvi on niin syrjäinen pitävä, soiden ja rämeiden takana, ettei teitä sieltä kukaan löydä”.

Tällä lausunnolla oli niin ratkaiseva vaikutus, että juosten hyppäsin jo kulsuissa olevaan junaan ja jatkoin siinä matkaani Keuruulle.

En ollut aikaisemmin käynyt Keuruulla, mutta kun vuosina 1940-41 hoitimme kuntamme toimistoa Alavudella, kuulin siellä pyhäjärveläisten monesti puhuvan Keuruusta, mm. sen kauneudesta. Tunsin heillä muutenkin olevan tästä pitävästä myönteinen, jopa korkea käsitys. Nämä kuulemani seikat kasvattivat mielenkiintoani Keuruuta kohtaan niin voimakkaasti, että ratkaisi Myllymäessä Keuruun hyväksi oli minun ainoa ja lopullinen ajatukseni.

Keuruulle tultuani sain yhteyden silloiseen kunnan kirjuriin, **Yrjö Raunioon**. Hän otti minut vastaan ystävällisellä tavalla ja ryhtyi kohta järjestämään asuntoa ja toimistotiloja Keuruun kunnantalosta. Niin pääsimme purkamaan laatikkomme, levittämään kirjamme ja ottamaan vastaan pyhäjärveläiset asiakkaamme, jotka monine huolineen toi-

mistoomme saapuivat.

Suuri ei ollut toimistomme henkilökunta, minä, Anni-tyttäreni ja **Kerttu Lappalainen** siellä vakinaisesti toimimme. Huoltolautakunnan puheenjohtaja **Mikko Lappalainen** päätteli alkuai- koina toimistossa tehtäväänsä. Samoin **Juho Puutti** ja **Heikki Inkinen** olivat joskus erikoisasiain vuoksi antamassa meille apua.

Kymmeniä ihmisiä kävi päivittäin toimistossa. Jokaisen asiat olivat tärkeitä, jokaisen mieli huolien ja murheen valtaama. Tulevaisuus oli paksun pilven peitossa.

Se tosiasia meitä lohdutti, että olemme vapaas- isänmaassa ja oman kanssamme keskuudessa, jossa meille saattaa avautua uusia elämisen mahdollisuuksia. Se ajatus ei ole pettänyt Jumalan silmää seurannut elämäämme. Sen me tunnustamme ja loutamme Hänen jatkuvaan johdatukseensa.

Vilho Toiviaisen kirjoittama artikkeli, on julkaistu aiemmin Pyhäjärvi-lehdessä 18.6.1957, siis 60 vuotta sitten.

Sain tämän kirjoituksen Anni Rajakallion tyttäreltä, serkultani **Lea Saarikoskelta** Jyväskylästä.

MARTTI TOIVIAINEN

Vilho Toiviaisen pojanpoika Hyvinkää

Pyhäjärven kunnan esikuntaa, Vilho Toiviainen edessä keskellä.

Jakokunta jaksoi taas kokoontua

Kesäisenä sunnuntaina 2.7.2017 pidettiin Mont-ruan, Pöhlön ja Kalama-
jan jakokunnan kokous ra-
vintola Villa Tallbossa Rau-
malla. Yhteiskuljetus oli jär-
jestetty linja-autolla, joka
ajoi reittiä Sastamala, Äet-
sä, Keikyä, Huittinen, Eura
ja Rauma. Kuljettajana toi-
mi jakokunnan isäntä **Pertti Pohjolainen** ja mat-
kanjohtajana jakokunnan
varaisäntä **Yrjö S. Kaasa-
lainen**.

Villa Tallbo on osa rau-
malaista merenkulun his-
toriaa. Se on tulosta vuosi-
sadan vaihteen purjelai-
vauuden kukoistuksesta
Raumalla. Ruokailu pitsi-
huvilan idyllisessä salissa
nauttien seisovan pöydän
lukuisista herkuista oli sun-
nuntaipäivän ehdoton ko-
hokohta.

MPK jakokunnan vuosi-
kokous pidettiin ruokailu-
n jälkeen. Kokouksen avasi
jakokunnan isäntä **Pertti Pohjolainen**. Muis-
timme hiljaisella hetkellä
vuoden aikana poisnu-
kuneita jakokuntamme jä-
seniä. Kokouksen puheen-
johtajaksi valittiin **Pentti Rantanen** ja sihteeriksi
Yrjö S. Kaasalainen. Pöy-
täkirjantarkastajiksi ja sa-
malla ääntenlaskijoiksi **Hel-
vi** ja **Paavo Pohjolainen**.

Toiminnantarkastajina jat-
kavat **Oili Liljeblad** ja
Airi Lammi. Varalle valitiin
Orjo Pärssinen ja **Reino Ahvonen**.

Vuosikokousasioiden li-
säksi käsitelimme ja pää-
timme auto- ja kuljetus-
seksi turvallisuusalan stipen-
dirahaston perustamisesta
ja alkupääoman myöntä-
misestä Vpl. Pyhäjärvi-Sää-
tiölle, tarkoituksena kan-
nustaa edellä mainittujen
alojen lahjakkaita opiskeli-
joita.

Kokouksessakäytiin pit-
kään keskustelua MPK:n

jakokunnan tulevaisuude-
sta. Päätettiin jatkaa vuosi
nytainkin.

Vuosikokouksen jälkeen
teimme kiertöajelun Rau-
man kaupungissa, jonka jäl-
keen jatkoimme matkaa
kesäteatteriin Eurajoen
Kuivalahdelle katsomaan
Markku Hyvösen kirjoit-
tamaa Evakko-näytöstä.
Lähdön hetki on raskas,
kun 80-vuotias **Martta** jou-
tuu hyvästelemään vastoin
tahtoaan kotinsa. Karjalan
Sortavalasta evakkoon ai-
koinaan lähtenyt **Martta** on
oman elämänsä sankari.

Sydämellinen komedia ih-
missuhteiden viidakosta,
jonka lopputuloksena on,
että vanhuksissa elää viisaus.

Kesäteatterin jälkeen al-
koi yhteinen kotimatka-
me. Kiitos matkan järjestä-
jille ja osallistujille hyvästä
matkaseurasta.

KATJA
KAASALAINEN-
KALLIOMÄKI

M-P-K jakokunnan paloruisku luovutettiin Keikyän Museoon

Viipurin läänin Pyhäjärvel-
lä, kirkasvetisen Pikojoen
läheisyydessä asuneiden
Montruan, Pöhlön ja Ka-
lamajan jakokunnan
asukkaat hankkivat vuona
1939 kevyällä kaksiki-
kannettavaa ja miesvoimin
pumpattavaa paloruiskua
mahdollisten tulipalojen
sammuttamista varten.

Pärekatot saattoivat var-

sinkin kesällä syttyä läm-
mityskipinöistä palamaan,
jolloin pikainen sammutus-
apu oli tarpeen, suurempien
vahinkojen välttämiseksi.

Jakokunnan pöytäkirjaan
on kirjattu merkintä kesä-
kuun 17 p:nä 1939: Palo-
ruiskuista a° 1900 Smk /
kpl, yhteensä 3800 Smk.
Toinen näistä Hankkijain toi-

mittamista paloruiskuista
on kadonnut historian hä-
määrään letkujen kera, mut-
ta maanviljelijä **Ilmari Kin-
narin** hallussa ollut palo-
ruisku on jakokuntalaisten
talkoomiesten kunnostama-
na löytänyt tiensä pysyvään
sijoituspaikkaansa Keikyän
Museoon Sastamalaan.
Kuvassa jakokuntamme
ahkerat talkoolaiset, **Pertti**

ti, Paavo ja **Esko Pohjo-
lainen** luovuttamasa-
sa 7.6.2017 hyväkuntoisen
paloruiskun Keikyän Muse-
on kokoelmiin.

Talkookahvit juotiin **Elvi**
ja **Esko Pohjolaisen** koto-
na tyytyväisinä paloruiskun
vaiheita muistellen.

Mukana oli myös valo-
kuvan ottanut **Yrjö S. Kaasa-
lainen**.

Tuleeko lehtesi oikealla osoitteella?

Soita osoitteemuutos
puh. 040 730 2622
tai toimitukseen sähköpostilla
tai nettisivuiltä löytyvällä lomakkeella.

Osoite ei muutu vain postiin
ilmoittamalla.

Uutuuskirja!

Itselle tai lahjaksi.

Taubilan kartano –

lahjoitusmaakaudesta Fazerin aikaan
176 sivus n. 150 valokuvaa koko B5

Hinta vain 30 euroa + läh. kulut.

Lisätietoa ja tilaukset:

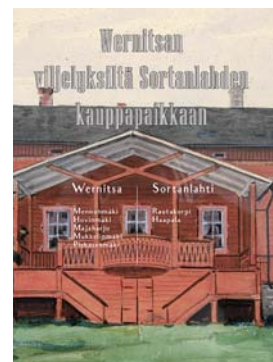
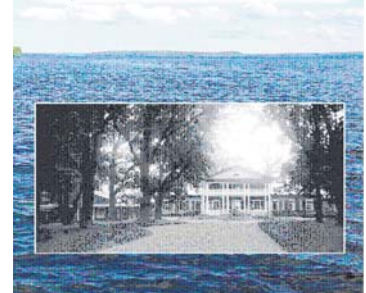
taubila@pp.inet.fi tai 040 021 3369
seija.jokinen@netti.fi tai 040 835 5820
Noudettavissa myös hallituksen jäseniltä
ilman lähetyskuluja.

Sekä <http://vpl-pyharjari.fi> kirjapuoti.

Vpl Pyhäkylä-Seura.

Taubilan kartano

- lahjoitusmaakaudesta Fazerin aikaan

WERNITSAN VIILJELYKSILTÄ SORTANLAHDEN KAUPPAPAikkaan

Kyläkirja kertoo Vpl. Pyhäjärven Wernitsan,
Sortanlahden, Haapalan ja Rautakorven
kylähistoriaa. Tarinoiden tukena selkeitä
karttalehdet.

Hinta 40 euroa + postitus ja pakkaus.

Kirjan toimittanut Ikaalisten Karjalaseura
Yhteystiedot, puh. 040 734 28 65 /
sähköposti, lea.jokinen@ippnet.fi

Vpl. Pyhäjärvi-Säätiön adressit

Adressit 10 euroa
kappale
+ postituskulut.

Tilaukset:
Pirjo Kiiala,
puh.044 281 5047
tai
pirjo.kiiala@gmail.com.

Muistojen järvi -DVD:stä on otettu toinen lisäpainos. DVD julkaistiin v. 2007. Uuteen painokseen v. 2011 lisättiin Kaarina Pärssin kirjoittama esite. Levyä voi ostaa seuran tilaisuuksissa tai tilata Kaisa-Liisa Korhonselta. Hinta on 20e / kpl.

Vpl. Pyhäjärvi -tuotteita edullisesti lahjaksi ja omaan käyttöön

Hanki nyt **vaakunapaita**, jota saatavana jälleen kaikissa pohjaväreissä valkoinen, helmenharmaa ja musta. Tuote, juuristamme kertova Vpl. Pyhäjärven vaakunapaita, sopii esim. lahjaksi ja asuksesi tuleville kotiseutumatkoiille, vaikka koko ryhmälle. Aidon värisellä Vpl. Pyhäjärven vaakunan kuvalla ja tekstillä PYHÄJÄRVI VPL varustettua erittäin hyvälaatuista T-paitaa löytyy valkoisissa ja mustissa sekä V- että pyöreällä kaula-aukolla, mutta helmenharmaissa vain pyöreäaukkoisena. Koot S, M, L, XL hinta 15 e/kpl ja isommat koot XXL ja XXXL 20 e/kpl. Mustia V-aukkoisia vain muutama iso koko jäljellä.

Dokumenttielokuva Muistojen järvi vuosilta 1939-44 Pyhäjärvellä, mukana liuskan seloste elokuvasta, DVD:n hinta 20 e/kpl.

Seuran 50-vuotishistoriikki (2007) tarjoushintaan 10 eur/kpl. Hanki myös kirja **Suvannon seutu 1917-1921**, elämää ja ihmiskohtaloita: hinta jäsenille 30 euroa, muille 40 euroa.

Postitettaessa lähetyslisä postituskulut. Tilaukset ja tiedustelut toistaiseksi ainoastaan Kaisa-Liisa Korhonen 050-590 5433, e-mail kaisaliisa.korhonen@kolumbus.fi

Vpl. Pyhäjärvi-seura ry

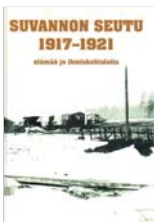
Vpl. Pyhäjärvi-Säätiöltä tuotteita itselle tai lahjaksi:

Pyhäjärvi-kirja
350 s. Reino O. Kukko –
Kaarle Viika, 1989.
Historiaa sanoin ja kuvin,
sekä murrenasto
selityksineen.
Hinta 25 euroa.

Vpl. Pyhäjärvi-Säätiön 60-vuotishistoriikki
136 s. Reino Äikiä, 2008.
Runsasti kuvia ja muisteluja säätiön alkuaikojilta ja eri paikkakunnilla pidetyistä Pyhäjärvi juhlista ja muista pyhäjärveläisten tapahtumista.
Hinta 20 euroa.

Suvannon seutu 1917-1921, elämää ja ihmiskohtaloita
336 s.
Suvannon seudun paikallishistorian työryhmä, 2015.
Hinta 40 euroa.

Vpl. Pyhäjärvi-pöytästandaari
Suunnittelu Kaarle Viika,
1963. Hinta 42 euroa.

Vpl. Pyhäjärvi-isännänviiri
Koko 45x400 cm.
Suunnittelu Kaarle Viika,
1992. Hinta 75 euroa.

**Hintoihin lisätään
postituskulut.**

Tilaukset ja lisätiedot
Pirjo Kiiala,
puh.044 281 5047 tai
pirjo.kiiala(at)gmail.com.

Mistä löydän hyvät lahjat?

Tässä vihjeet: Hanki kirjapari
Kaunistu Vpl. Pyhäjärveä, osat I ja II.
Yhteensä 736 sivua ja 1750 kuvaa. Koko A4.
Hinta vain 95 euroa + läh. kulut.

Suvannon seutu 1917-1921 elämää ja ihmiskohtaloita 335 sivua.
Hinta vain 40 euroa + läh. kulut.

Lisätietoja ja tilaukset:
taubila@pp.inet.fi tai 040 021 3369
seija.jokinen@netti.fi tai 040 835 5820
Noudettavissa myös johtokunnan jäseniltä ilman lähetykskuluja.
Sekä <http://vpl-pyharjari.fi> kirjapuoli.

TAPAHTUMAKALENTERI

Tampereen Seudun VPL Pyhäjärvikerho on nyt kesätauolla ja syyskausi aloitetaan tarinatuokiolla maanantaina 4. päivänä syyskuuta 2017 klo 12 kerhuhuone Koulukatu 12, Tampere. Ei keskiviikkona, kuten toukokuun lehdessä virheellisesti mainittiin. Huomaa myös muuttunut kellonaika.

Vanhoja Vpl. Pyhäjärvi-lehtiä voit katsella netistä kotisivuiltamme.

Ukkosen sukuseura ry:n sukkokokous on Ikaalisten Kylpylässä 12.8.17 alkaen klo 13.00. Kokouksessa ovat esillä sääntömääräiset asiat. Ruokailu 20 e (alle 15-v 10 e, alle 5-v ilmainen). Lisäksi musiikkia, arpajaiset. Sitovat ilmoittautumiset viimeistään 5.8.17: Raimo Honkasalolle (040-7208732) tai Tuija Ukkoselle (040-7534241). Tervetuloa!

SUVANNON SEUTU 1917-1921

elämää ja ihmiskohtaloita

Elämää ja ihmiskohtaloita
vuosilta 1917-1921

Tilaukset
Vpl. Pyhäjärvi-Säätiö ja
Vpl. Pyhäjärvi-seura

Kotisivut osoitteessa:
www.karjalanliitto.fi/vplpyharjavisatio

Seuraava Pyhäjärvi-lehti
ilmestyy elokuussa 2017.
Aineistot toimitukseen viimeistään **11.8.**
mennessä, kiitos!

vpl. Pyhäjärvi

Julkaisija: Vpl. Pyhäjärvi-Säätiö sr
Kotisivut: www.karjalanliitto.fi/vplpyharjavisatio

Päätoimittaja:
Marjo Ristilä-Toikka
Korpimetsäntie 16
37570 Lempäälä
puh. 040 730 2622
marjo.ristila-toikka@kolumbus.fi

Toimitusneuvosto:
Tarja Kopalainen, Pertti Hakanen, Mauri Hauhia, Kirsti Naskali, Esko Pulakka, Markku Pärssinen ja Marjo Ristilä-Toikka.

Toimituksella on oikeus lyhentää ja muokata lehteen lähetettyä aineistoa.

Tilaukset, jakeluhäiriöt ja osoitteenmuutokset:
Toimitus, päätoimittaja Korpimetsäntie, Lempäälä kts. yhteystiedot vierestä

Vpl. Pyhäjärvi-Säätiön asiamies
Kirsti Naskali
Miharintie 312
37200 Siuro
puh. 040 719 2692
kirsti.naskali@gmail.com

Sivunvalmistus:
Marjo Ristilä-Toikka

Painopaikka:
Botnia-Print Oy
Kokkola

Lehden vuosikerran tilaushinta 35 euroa

Ilmoitushinnat (pmm): kuolinilmoitukset.....0,70 e
tekstissä.....0,80 e
pienin ilmoitus.....20 e
Hintoihin lisätään alv. 24%